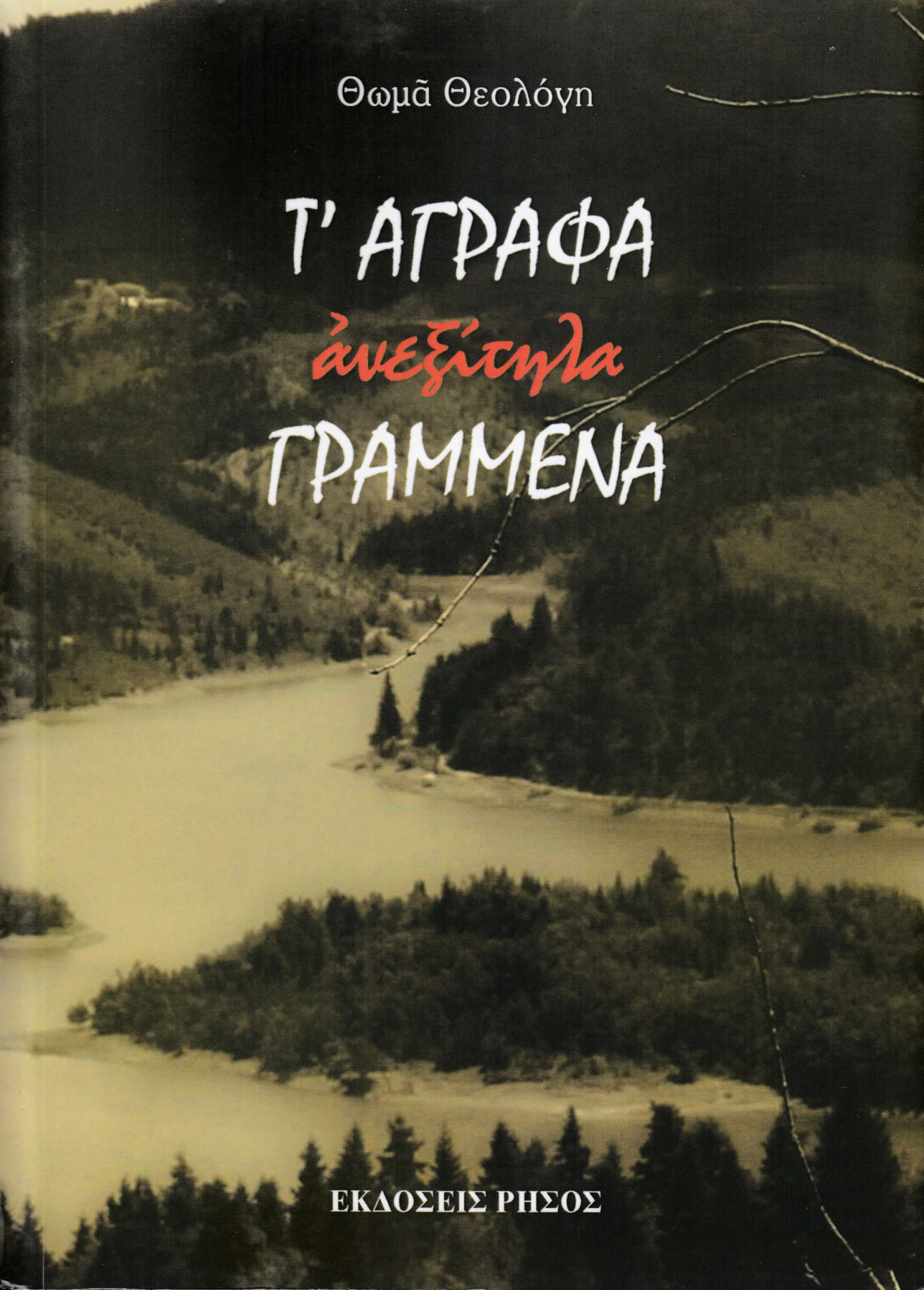

Θωμᾶ Θεολόγῃ

Τ' ΑΓΡΑΦΑ
ἀνεξίτηλα
ΓΡΑΜΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΗΣΟΣ

«Τ' Ἀγραφα, τόπος χιλιотραγουδισμένος. Γιά τούς ἀνθρώπους τους, γιά τήν ἀνδρειοσύνη, γιά τήν εὐθύτητα τοῦ χαρακτῆρα τους, γιά τούς ἀμέτρητους ἀγῶνες καί τίς μεγάλες θυσίες τους, γιά τήν ἀνθήση τῶν Γραμμάτων καί τῶν Τεχνῶν (ἀγιογραφία). Σέ καιρούς χαλεπούς γιά τό ἔθνος (Ἑνετοκρατία, Φραγκοκρατία, Σερβοκρατία, Τουρκοκρατία) στάθηκαν προπύργια τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὄταν ὅλα «τά ἴσκιαζε ἡ φοβέρα καί τά πλάκωνε ἡ σκλαβιά» στά Ἀγραφα συγκροτοῦσαν τό στρατόπεδο τοῦ Ἑθνους, πού προετοίμαζε τό Γένος γιά τή λευτεριά του».

«Προκαλεῖ ἀλγεινὴ ἐντύπωση τό γεγονός ὅτι οἱ ἱστορικοὶ τῆς νεότερης Ἑλλάδας ἀπέστρεψαν τό πρόσωπό τους ἀπό τήν ὁμορφὴ αὐτὴ περιοχὴ καί ἀποσιώπησαν τούς ἐθνικούς ἀγῶνες τῶν Ἀγραφιωτῶν. Μέχρι τά μέσα τοῦ 20οῦ αἰῶνα τά Ἀγραφα ἦταν γραμμένα στά ἱστορικά βιβλία ὡς ὀρεινὴ καί ἄγονη ἔκταση, ἐνῶ στά σχολικά βιβλία ἀναφέρονταν γιά τό γίδινο βούτυρο πού παρήγαν, τό γνωστό «βούτυρο Ἀγράφων»! Ἐσκεμμένα ἢ ὄχι, οἱ ἀγῶνες τῶν κλεφταρματολῶν καθ' ὅλη τὴ διάρκειά τῆς τουρκοκρατίας, ἡ ἀνθήση τῶν Γραμμάτων στίς περίφημες Σχολές τῶν Ἀγράφων, στό «Ἑλληνομουσεῖο» τῶν Βραγγιανῶν, τίς σχολές τοῦ Καρπενησίου, τοῦ Νεοχωρίου, τῆς Ρεντίνας, τῆς Καστανιάς κ.ἄ., στά μεγάλα μοναστήρια τοῦ Προυσοῦ, τῆς Πέτρας, τῆς Κορώνας, τῆς Σπηλιᾶς, τῆς Τατάρνας, τῆς Βράχας, πού ἀποτελέσαν καί ἐκεῖνα Σχολές τῶν Γραμμάτων καί τῶν τεχνῶν (κυρίως τῆς ἀγιογραφίας), ὅλα αὐτά ἀγνοήθηκαν, ὥσάν νά μὴν ὑπῆρξαν ποτέ.»

«Ὁ συγγραφέας γύρισε τόν κόσμο ὅλο μέ τήν ψευδαῖσθηση ὅτι ἐγκατέλειψε τό Νεοχώρι καί τά Ἀγραφα, ἀλλὰ τά Ἀγραφα δέν τόν ἐγκατέλειψαν βρισκόνταν θρονιασμένα στά κατάβαθα τῆς ψυχῆς του καί ἀνεπαισθήτως τόν καλοῦσαν νά ἐπιστρέψει στίς ρίζες του καί νά ἱστορήσει τήν περασμένη δόξα τους.»

«Τό κύριο χαρακτηριστικὸ του εἶναι ἡ ἐνδελεχὴς ἔρευνα. Ὁ συγγραφέας γιά καθένα ἀπὸ τά θέματα τοῦ βιβλίου παρουσιάζει ὅλες τίς ἀπόψεις πού προέκυψαν ἀπὸ τὴ μακροχρόνια καί ἐπίπονη ἔρευνά του, ἀξιολογεῖ, κρίνει, συγκρίνει καί κλείνει μέ τὴ δική του τεκμηριωμένη ἀποψη. Μ' αὐτὴ τὴν ἄκρως ἐπιστημονικὴ μεθόδευση ἐξετάζει ἕνα πρὸς ἕνα τά θέματα πού πραγματεύεται. Αὐτά, συνθέτουν ὅλο τό σκηνικὸ τῆς ἱστορίας καί τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἀγράφων, ἀνὰ τούς αἰῶνες. Στά ἑνδεκα κεφάλαια τοῦ βιβλίου περιλαμβάνεται ὅλη ἡ ἱστορία καί ὁ πολιτισμὸς τους.»

Λάμπρος Ἀθαν. Γριβέλλας
Συγγραφέας- Ἱστορικός Ἐρευνητής
τ. Ἐπιθεωρητὴς Α/θμίας Ἐκπαίδευσης